

Bratsberggården, Kirkegata 43, FuglesangDahl AS

Restaurering, tilbakeføring og ombygging
Byggeår: 2026

Arkitekt : Skog arkitekter AS

Entreprenører: FuglesangDahl AS
Hallvar Skogmo, Snekkarkaran

Foto: Levanger fotomuseum

Foto: Skog arkitekter

Foto: Tove Nordgaard

FORHOLDET TIL OMGIVELSENE OG HISTORIEN

Bygården har en godt eksponert og viktig beliggenhet i krysset mellom Tollbugata og Kirkegata. Hjørnegården vender mot den historiske parkaksen og Sejersteds park på den ene siden og byens hovedgate på den andre. Bratsberg gården har høy kulturhistorisk verdi, både som enkeltbygning og som en del av det fredede kulturmiljøet. Bygningen bidrar til å formidle byens historie og utvikling, samtidig som den styrker opplevelsen av den historiske Trehusbyen Levanger og dens særpreg.

Bygården ble tegnet av Axel Guldahl og oppført i 1899 etter den store bybrannen i 1897. Bygningen representerer et godt eksempel på arkitektur inspirert av jugendstil og nygotikk. Det opprinnelige uttrykket, særlig i første etasje, var sterkt svekket som følge av ombygginger og manglende vedlikehold gjennom mange år. Samtidig var store deler av fasadekledningen og detaljeringen i andre etasje bevart, noe som ga et godt grunnlag for istandsetting og tilbakeføring.

Istandsettingen av de opprinnelige detaljene er utført etter antikvariske prinsipper og med stor respekt for historisk byggeskikk og materialbruk. Tilbakeføringen av første etasje er basert på historiske fotografier, og de rekonstruerte detaljene er utført som kopier av de opprinnelige elementene.

Prosjektet har gitt bygården tilbake viktige arkitektoniske og kulturhistoriske kvaliteter og bidrar til å styrke opplevelsen av det fredede kulturmiljøet. Tiltaket representerer et viktig bidrag til byreparasjon, identitet og tilhørighet, samtidig som det viser hvordan historisk bebyggelse kan ivaretas og videreføres som en attraktiv ressurs i byutviklingen.

Bratsberg gården er et svært godt eksempel på hvordan et kulturhistorisk verdifullt bygg kan istandsettes og tilpasses moderne bruk uten at de opprinnelige arkitektoniske kvalitetene går tapt.

Gjennom prosjektet er bygningens opprinnelige særpreg gjenskapt og styrket, samtidig som viktige historiske og bygningsmessige kvaliteter er ivaretatt.

ARKITEKTONISK OG ESTETISK KVALITET

Arbeidene er utført etter antikvariske prinsipper, med stor respekt for historisk byggeskikk, materialbruk og håndverkstradisjoner. Restaureringen bygger på historisk dokumentasjon og omfatter blant annet reparasjon av brannmur, restaurering av vinduer, tilbakeføring av fasadedetaljer og gjenbruk av eksisterende skifer der det har vært mulig.

Prosjektet viser samtidig hvordan moderne krav kan løses innenfor rammene av et fredet kulturmiljø. Universell utforming er ivaretatt gjennom heis og tilgjengelige boenheter, mens parkering er integrert under uteoppholdsarealet. Løsningene er diskret innpasset og kombinerer høy funksjonalitet med bevaring av kulturhistoriske og arkitektoniske verdier.

Tilbakeføringen av fasadene og den helhetlige oppgraderingen har styrket bygningens egenart og betydning i bybildet. Prosjektet framstår som et svært godt eksempel på hvordan kulturhistorisk verdifull bebyggelse kan istandsettes og gis nytt liv innenfor et fredet kulturmiljø.

De estetiske kvalitetene i fasadeuttrykket er betydelig styrket gjennom et grundig og håndverksmessig svært godt utført restaureringsarbeid. Arbeidene omfatter både istandsetting på stedet og produksjon av nye vinduer, listverk, omramminger og kledning, utført med stor presisjon og respekt for bygningens opprinnelige uttrykk.

Tiltakene viser en bevisst og dokumentert bruk av historiske farger. Fargesettingen framhever bygningens arkitektoniske detaljer og stilhistoriske egenart, og bidrar til et helhetlig og autentisk uttrykk som harmonerer godt med det omkringliggende kulturmiljøet.

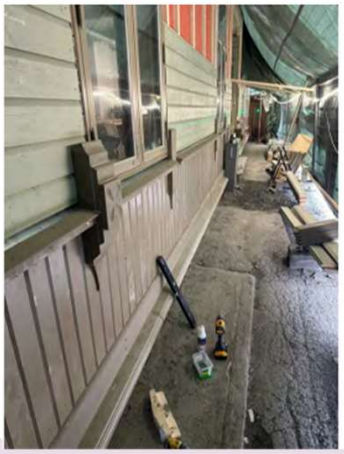
Bevaringen av originale bygningsdeler og istandsetting etter antikvariske prinsipper har bidratt til å bevare bygningens identitet, autentisitet og historiske dybde. Dette styrker opplevelsesverdiene både for bygningen i seg selv og for bymiljøet som helhet.

Gjennom materialbruk, detaljering og fargesetting er Bratsberg gården restaurert med stor omtanke. Resultatet er en bygning med høy estetisk kvalitet som beriker bybildet og forsterker opplevelsen av den historiske Trehusbyen Levanger.

KIRKEGATA 43
Bratsberg gård
- utførelsen

Fasaden er tilbakeført til originalt, historisk utførelse. Prosjekteringen er gjort i nært samarbeid med Levanger kommunes byantikvar og trøndelag fylkeskommunes avdeling for kulturminner.

Bratsberg gård er en av de store kjøpmannsgårdene i Levanger og ble bygd som følge av bybrann i 1897. Her har det vært flere forretninger. Historiske fotografier av fasaden har vært sentrale i arbeidet med å tilbakeføre bygget til sitt opprinnelige uttrykk.

Hele bygården har fått installert vannbåren varme og balansert ventilasjon, og byr på garasje-anlegg for alle kjøpere og leietakere i tillegg til uteareal. Både lyd- og isolasjonskrav er oppfylt i henhold til dagens standard.

fuglesangdahl.no

BÆREKRAFTIG KVALITET

Bevaring og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse er et viktig miljøtiltak og et uttrykk for god ressursforvaltning. I prosjektet er det lagt vekt på gjenbruk av materialer av høy kvalitet, blant annet skifer og originale bygningsdeler, samt løsninger som sikrer lang levetid og reduserer behovet for nye ressurser.

Prosjektet viser hvordan vern gjennom bruk kan være en bærekraftig strategi, der både materielle og kulturhistoriske verdier tas vare på samtidig som bygningen tilpasses dagens behov og krav. Gjennom istandsetting og oppgradering forlenges bygningens levetid, samtidig som ressursene som ligger i eksisterende konstruksjoner og kulturmiljøverdier videreføres til framtidige generasjoner.

Tiltakene har også stor sosial verdi ved å styrke opplevelsen av kulturmiljøet og bidra til identitet, tilhørighet og kontinuitet i bymiljøet. Resultatet er et svært godt eksempel på hvordan bevaring, gjenbruk og aktiv bruk av kulturhistorisk bebyggelse kan bidra til en attraktiv og levende byutvikling.

INNOVATIV, NYSKAPENDE OG UNIK KVALITET

Prosjektet viser på en overbevisende måte hvordan vern gjennom bruk kan gi nytt liv til kulturhistorisk verdifull bebyggelse. Gjennom tilbakeføring og rehabilitering er bygningens opprinnelige kvaliteter gjenopprettet og videreført, samtidig som den er tilpasset dagens behov og funksjoner. Resultatet er en vellykket balanse mellom bevaring og utvikling, der bygningens identitet, historie og særpreg fortsatt er tydelig lesbare.

Tilbakeføringen bidrar ikke bare til å styrke bygningens egne kvaliteter, men også til å forsterke de historiske kvalitetene i byrommet og det fredede kulturmiljøet.

Prosjektet viser hvordan eldre bygninger kan være en ressurs for framtidig utvikling, og hvordan kulturarven kan gis ny relevans gjennom aktiv bruk.

Bratsberg gården framstår som et inspirerende eksempel på hvordan historiske bygninger kan revitaliseres uten at deres opprinnelige karakter går tapt. Prosjektet har stor overføringsverdi og viser hvordan bevaring, transformasjon og ny bruk kan bidra til en attraktiv, bærekraftig og levende byutvikling.